

l'homenatjada hauria merescut. D'altra banda, el marc de la trobada científica va servir per organitzar una taula rodona sobre «Fraseologia, paremiologia e Discorso Politico», així com dues presentacions editorials ben pertinents: *Fraseologia e paremiologia. Prospettive evolutive, pragmatica e concettualizzazione* (a cura d'Oana-Dana Balaş, Anamaria Gebăilă i Roxana Voicu), Riga, Edizioni accademiche italiane (2019), i *Fraseologia, paremiologia e lessicografia* (a cura d'Elisabetta Benucci, Daniela Capra, Salomé Vuelta-García i Paolo Rondinelli), Roma, Aracne (2018); volums que recullen, respectivament, part de les comunicacions presentades al congrés de Bucarest (2017) i al de Florència (2016).

No cal dir que les activitats anteriorment esmentades s'intercalaven enmig de les 104 comunicacions presentades al congrés, en sessions simultànies de tres o quatre conferències. En aquest sentit, convé esmentar que la possibilitat d'emprar, per primera vegada, el català o el rus als simposis organitzats per l'associació PHRASIS va resultar del tot anecdòtica, ja que només en van fer ús Xus Ugarte (Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya), pel que fa al català, i Anastasia Khustenka (Universitat de Catània), quant al rus. Deixant de banda aquests dos casos, les comunicacions es van pronunciar en castellà (42), italià (29), francès (22), anglès (6) i portuguès (3).

El «VI Congresso Internazionale di Fraseologia e Paremiologia PHRASIS. Fraseologia e paremiologia: modelli, strumenti e prospettive» ha palesat, un cop més, l'interès creixent per l'estudi de les parèmies (*lato sensu*) i ha posat les bases per a la celebració d'un nou congrés que doni continuïtat a la suggestiva varietat d'arguments presentats sota la incomparable ègida de l'eterna ciutat.

Joan FONTANA I TOUS
Universitat de Barcelona

Congresso dell'Atlante Linguistico Mediterraneo. «Grado e la lingua del mare» (Grado, 30 de setembre al 2 d'octubre de 2019). — En el deixant dels treballs per la recuperació i explotació de l'*Atlante Linguistico Mediterraneo* (ALM), que han donat lloc a diverses trobades (Betina i Murter, Croàcia; Palerm, Venècia) al llarg dels anys 2017 i 2018, aquest nou congrés va ser acollit per la ciutat marítima de Grado, tal com reflecteix el subtítol triat per la organització, que encapçalà la professora de la Universitat d'Udine Carla Marcato. Entre altres activitats que ompliren el congrés, es van presentar una bona vintena de comunicacions en la magnífica seu triada per a l'ocasió, un majestuós hotel proper a la mar adriàtica. El congrés aplegà especialistes de les diverses ribes de la Mediterrània, si bé amb predomini dels vinculats a universitats italianes, alguns dels quals, tot i això, van projectar llum sobre aspectes lingüístics més enllà de la riba europea: per exemple, Federico Salvaggio (Universitat d'Udine): «Il viaggio mediterraneo dell'arabo *safar*». I no mancà la mirada a la romanitat (o, potser millor, la romanicitat) oriental, de la mà dels col·leagues romanesos Manuela Nevaci i Nicolae Saramandu, de l'Institut de Lingüística "Iorgu Iordan - Alexandru Rosetti" de l'Acadèmia Romanesa: «Considerazioni sul materiale rumeno per l'*Atlante Linguistico Mediterraneo*». En suma, les tres jornades de treball sobre l'ALM i la llengua del mar de Grado mostraren la riquesa lingüística, filològica, històrica i cultural de la nostra mar. Una 'mar' que, segons la seva història semàntica en les llengües de la riba europea, constitueix també 'pont' i 'camí'.

José Enrique GARGALLO GIL
Universitat de Barcelona
Institut d'Estudis Catalans